

Пыдыган велöдны Ленін—Сталин партіялыг исторіясо

Сентябр 9-д лунсан „Правда“ заводитис печатны Ставсоюзса Коммунистическөй (большевикяс) Партія исторіялыг краткөй курс.

„Тажо замечательнөй ужыс-лөн, кодöс ошкöма ВКП(б) ЦК-дн, свет вылö петöм,—гижö „Правда“ сентябр 9-д лунса передовöй статта-ын,—ем зев ыжыд событије партія идейнöй олöмын, событије, кодлыс ыжыд тöдчанлунсö весиг сöкыд дон-жавны. Зев ыжыд теоретическөй уж нүдöдмөн, кодöс вöчöма ВКП(б) ЦК комис-сиядн, личнö Сталин жорт-дн,—мижан партія, комсомол, став ужалыс жöз пол-лучитисны научнöй труд, кытчö став жужданас гижöма Ленин—Сталин партія тышлыс да победажаслыс еланнöй исторіясо.

ВКП(б) исторіялөн жöздан краткөй курс абу обыч-нöй тыпа учебник. Зев прöс-тöй, доступнöй да ярккөй форманн изложитöмөн кн-гасö тыртöма, житöдöма жужыд теоретическөй со-держанијеөн. ВКП(б) исто-рия куза важ, неудовлет-ворительнöй учебникяс обыч-нöй волны, ме кыт исторія, а кыт колöм фелöяс жы-лыс кокмыдик да гöгöрвот-ом рассказ“ (Сталин). На-жө сөтлыны марксистскөй обясненије партія исторія-ныс событијежаслы да факт-жаслы, а сь вöсна i ез во-звратчыны основнöй могислы: отсавны партійнöй кадряс-лы овладейтны большеви-змөн.

Жик мöднөгөн лöсöдöма ВКП(б) исторіялыс жöздан краткөй курс. Сени теорети-ческöя обобщитöма боль-шевистскöй партіялыс став гигантскöй историческöй опыто, збылыс научнöя, марксистскöя обяснитöма рабочöй класс революцион-нöй тыш исторіяныс, сижö партія исторіяныс зев слож-нöй вопросжас.

ВКП(б) исторіялөн крат-көй курс классическöй ста-линскöй жуждалунөн, чот-костөн да ясностөн востö сижö вылсö, мы пыртис Ленинлөн геній марксизм сокровищница. Эпохал-нöй ленинскöй произведеније-жаслы „Что такое друзья народа“, „Что делать?“, „Шаг вперед, два шага на-зад“, „Две тактики социал-демократии в демократи-ческой революции“ да Влади-мир Ильич мукöд уж-жаслы анализ петкöдлö, кы-тi Ленинлөн дорсис больше-визмөн непобедимöй идейнöй оружије. ВКП(б) исторія первој главысөн тöдма-тöгөн-нын лыддысыс азжö, кытi Ленинлөн лöсöдöсисны Россиянн марксистскöй пар-тиялөн идеологическöй по-дужжасыс, кытi течисны вы-тыпа партіялөн—большеви-кас партіялөн организаци-оннöй да тактическöй по-

дужжасыс, кытi Ленин оп-портунистжаслы паныд упор-нöй тышын дорсис марксист-скöй партіялыс теоретиче-скöй подужжасö. ВКП(б) исто-рия краткөй курсынысчер-пыважущöй полнотадн да жуждалунөн изложитöма партія жылыс ленинско-сталинскöй ученије.

Ленин геніальнöй ужжаслы анализ, кытi i ВКП(б) исто-рия краткөй курслөн мукöд теоретическöй моментжас, ем зев донна вклад больше-визмөн идейнöй сокрови-щницад.

Большевикяс, партійнöйжас да непартійнöйжас тажö кн-гасö велöдöмөн, азжасны теоретическöй мовплыс донжавны постöм озыр-лун, кодi ем ВКП(б) исто-рия краткөй курсыны. Быд большевиклөн, партійнöйлөн да непартійнöйлөн, долг заводитны серjoзнöя, вы-мателнöя, настоичивöя ве-лöдны ВКП(б) исторіялыс краткөй курс, кодi ем ве-жны постöм руководство большевизмөн овладейтöм куза.

„ВКП(б),—лыддам „вве-денијеин“,—быдмис да жон-мис рабочöй движеніе пыш-кын мелкобуржуазнöй пар-тияжаскөд—есержаскөд (а нöшта возжык нажö пред-шественникжаскөд—народ-никжаскөд), меньшевикжаскөд, анархистжаскөд, став маста буржуазнöй националистжас-көд тышын, а партія пыш-кын—меньшевикскöй, оп-портунистическöй теченије-жаскөд,— троцкистжаскөд, бухаринецжаскөд, национал уклонистжаскөд да мукöд антиленинскöй группажаскөд тышын.

ВКП(б) жонмис да калит-чис рабочöй класслөн став врагжаскөд, ужалыс жöзлөн став врагжаскөд—помещик-жаскөд, капиталистжаскөд, кулакжаскөд, вредителжас-көд, шпионжаскөд, капитали-стическöй кышалöмлөн став нажомникжаскөд революцион-нöй тышын.

ВКП(б) лөн исторія ем исторія кужим революция-лөн: 1905 вога буржуазно-демократическöй революци-ялөн, 1917 вога февралын буржуазно-демократическöй революциялөн да 1917 во-са октабрын социалистиче-скöй революциялөн.

ВКП(б) лөн исторія ем паризмöс путкылтöмлөн, помещикжаслыс да капита-листжаслыс власт путкыл-тöмлөн исторія, граждан-скöй война кадö иностраннöй вооружоннöй интервенциядс грöмитöмлөн исторія, мижан странаын советскöй госу-дарство да социалистическöй общестество стрöйтöмлөн исторія.

ВКП(б) лыс исторія велö-дöм озырмöдö социализм вöсна мижан странаса рабо-чöйжас да крестана тыш опыто.

ВКП(б) лыс исторія велö-

дöм, марксизм-ленинизмлөн став врагжаскөд, ужалыс жöзлөн став врагжаскөд ми-жан партія тышлыс исторія велöдöм отсалö овладе-вайтны большевизмөн, кы-пöдны политическöй бöitel-ност.

Большевистскöй партіялыс героическöй исторія велö-дöм вооружайтö общест-веннöй законжас развитіе да политическöй тыш тöдöм-лунжасөн, революциялыс движушчöй вынжас тöдöм-лунжасөн.

ВКП(б) лыс исторія велö-дöм жонмöдö Ленин—Ста-лин партія великöй делöлөн тыр победад, став мирын коммунизм победад ескöм.

Большевистскöй партія, сылөн вожджас—Ленин да Сталин революционнöй теор-иялы пыр сөтлысны зев важнöй тöдчанлун. Револю-ционнöй теория ем став странажасса рабочöй движе-нижелөн опыт, сижöс общшöя бостöмөн. Большевистскöй партіялөн, сыдн самöй чу-жöмсаныс, теорияныс пыр вöли топыда жичöма революционнöй практикакөд, боль-шевикжаслөн кыв некор ез торжавлы делöйс.

„... Теория лоас беспред-метнöдөн, сижöкө оз житы революционнöй практикакөд, жик-жө сижö, кытi i практика лоас ситöмөн, сижöкө оз жугдöд аслыс тулсö революционнöй теориядн. Но теория вермас лоны рабо-чöй движеніеин зев ыжыд вынөн, сижöкө течсö рево-люционнöй практикакөд то-пыд житöдын, öд сижö, i сö-мын сижö, вермас движеніе-лы сөтны ескöм, ориенті-ровкалыс вын да кышала-на событијежаслыс пышкöс-са житöджас гöгöрвöдөн, öд сижö, i сöмын сижö, вермас отсавны практикалы гöгöр-воны не сöмын сижö, кытi да кытчö мунöны клас-сжас, но i сижö, кытi да кыт-чö долженсö нажö мунö-ны матыса кадö“ (Сталин).

Ставсоюзса Коммунисти-ческöй (большевикяс) Пар-тиялөн устав требуйтö сы вöсна партіяжас быд шлен-лыс—„музлытöг ужавны ассыс идейнöй вооружон-ностсö кыпöдöм вылын, марксизм-ленинизмлыс по-дужжасö, партіялыс важнöй политическöй да организа-ционнöй шудмжасö усвоитöм вылын да разжаснайтны на-жöс беспартійнöй массажас-лы“.

Мижан странаын збылмис-ны, оправдайтисны геніаль-нöй кывжасыс Маркслөн сы жылыс, мы „теория лöд материальнöй вынөн, кытi сöмын сижö овладевайтö мас-сажасөн“. Мижан странаын социализм победа позанлун жылыс великöй ленинско-сталинскöй идеяөн житыс-сöмөн, СССР-са ужалыс жöз массажас Ленин—Сталин

(Помсö визöд 2 листбокыс),

Призывник-комсомолец Александр Полиевктович Терлопов, сентябр 10-д лунсö сижöс призывнöй комиссия бостис Красној Армия радö.

Велöдöны ВКП(б) исторіялыс краткөй курс

Ленинград, 10. „Двигатель революции“ заводын ВКП(б) лыс исторіясо велöдöм ку-за кружокын, кодөн вес-көдлö пропагандист Гурок жорт, мунис очереннöй за-натіје.

Кружокса слушателжас лыддысны Всесоюзнöй Ком-

мунистическöй (большевикяс) партія исторія краткөй курсыныс первој глава, ко-дöс печатайтöма „Правда“ газетын сентябр 9-д лу-нö. Шудма локтан занаті-јебз бостчыны партіялыс исторія выл учебник куза пыдыган велöдöм.

Чолöмалöны партія исторія куза выл учебник лезöм

Московскöй „Серп i молот“ заводса став цехжасын му-нö „Всесоюзнöй коммуни-стическöй (большевикяс) пар-тия исторіялыс краткөй курс“ лыдöдм, кодöс ре-дактируйтöма ВКП(б) ЦК комиссиядн да жöздöма „Правда“ны. Лыдöдмсö кывзöны став рабочöйжас.

Заводса партійнöй коми-тет матыса лунжасö котыр-тö 4 семинар партійнöй да комсомольскöй сетса кру-жокжасөн вескөдлысжаслы, көнi кутас велöдчыны 60 сажас пропагандист. Парт-кабинет котыртö пропаган-дистжаслы консультаціяжас партія исторія курс куза.

Германскöй војскалөн подозрительнöй передвиженіежас

ПАРИЖ, 9. „Фигаро“ га-зет журтö Лондонсан, мы] англискöй правительство сöмын-на получитис стöч донесенијежас германскöй армиялөн бöрja передвиже-нијежас куза. Газет кывжас сертi, сижö сведенијежасыс сөшöм тревожнöйöс, мы] министржаслөн англискöй ка-

бинет чукöртсö талун меж-дународнöй положеније жы-лыс вопрос видлалöм вылö. Лондонын получитöм све-денијежас подтверждатöны германскöй правительст-во-лыс көсöдм вöчны вичыс-тöм удар Чехословакиялы паныд.

„Френте Рохо“ Плимут шыöдчöм вылö СССР-са правительстволөн вочакыв жылыс

БАРСЕЛОНА, 10. Сужит-читöм куза комитетса сек-ретарöс Барселонад да Бургосö мöдöдöм вылö СССР-са правительство не-сöгласіе жылыс Майскіј жорт шыöдчöмкөд житöдын „Френте Рохо“ гижö: „Испания обжасан Совет-

скöй Союзлы сыдн, мы] сижö пыр доржылис Испанія-лыс законнöй правожасö да сувтлис налы паныд, кодi лыддö, мы] конфликт раз-решайтöмлөн жик öти спо-соб ем агрессорлы уступ-кажас“.

Пыдысан велодны Ленін—Сталин партіялыс історіясё

партія вескөдлөм улын асланыс героическөй творческөй уждөн стрөйтисны-нын кызвыннас социалистическөй общество. Но мијан тышш бөд-на нөшта абу пома-сөма. Мијан возын сулалө-ны решајушдөй болјас социализмдөн окончательнөй победа вөсна, капиталистическөй кышалөмлы паныд, медвоз, война бөзтыс фашистјаслы паныд. Социалистическөй стрөй јонмөдөм да паскөдөм вөсна, економикаын да јөз сознанијеын капитализмлыс перејитокјас зикөз бырөдөм вөсна болшеви-стическөй партіялөн, СССР-са ужалыс јөз во-зынмуныс отр'адлөн тышш абу-на нөшта пома-лөма. Мијан возын сулалө социалистическөй общество коммунистическөй посте-пеннө преобразујтан ги-гантскөй да куз кадса мог, коммунизмлыс высшөй фаза шөдөдөм, кор лөб портөма олөмө принцип: „Быдөнсан—сјө способностьс сертө, быдөнлы—сјө потребност-јас сертө“.

Медым успешно тышканы тајө велөкөй могјасө олөмө портөм вөсна, став болшевикјас, партіялөјјас да непартіялөјјас, долже-нө музлытөг кыпөдны ас-сыныс идејнөй вооружон-ностөс.

І, медвоз, дерт, тајө от-носитчө партіялөй кадрјас-лы. Төдса, мыј мијан пар-тиялөй кадрјаслөн теорети-ческөй подготовкаыс слаб. Слаб политическөй подго-товкадө, слаб болшеви-стическөй закалкадө, политичес-көй беспечностөн ползүт-чылысны народлөн маскө-рујтчөм врагјас, троцкист-ско-бухаринскөй да мукөб двурушникјас. Колө, мед-бөрын, заводитны мијан партіялөй кадрјаслыс теоретическөй слаблунсө бырө-дөм.

Они, кор лөбөдөма сөшөм вынөбра да идејнөй дружије, кычө ВКП(б) истөријалөн краткөй курс, кодөс ошкө-ма партія Центральнөй Ко-митөтөдө, ем став почанлун-јас өдјө јөткыны воэө пар-тиялөй кадрјасөс да став партіялөс марксистско-ле-нинскөја идејнөја закалитан фелө.

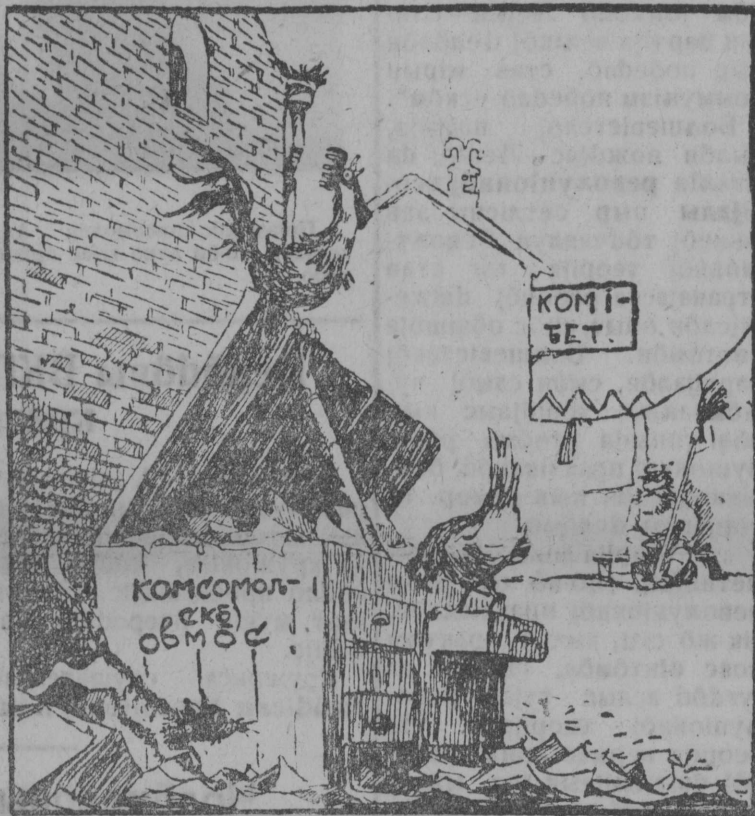
ВКП(б) истөријалөн крат-көй курс должен лоны сувтөдөма партіялөй прос-вещеније куза став уж центрө! Сјөс должен ве-лөдны да усвоитны быд пар-тиялөй активист, должен ве-лөдны партіяса быд шлен, быд комсомолец. Төдөмыс, мыј і беспартіялөй ужалыс јөз паскыд массајас пет-көбласны ловја интерес рөднөй да налы матыса болшеви-стическөй партіялөн

истөрија динө, кодө вөјөдөс СССР-са ужалыс јөзөс со-циализм победаө.

ВКП(б)-лөн збылыс науч-нөй истөрија свет вылө пет-өм ем мировөй төдчанлуна событије. Граница сөјын мијан вокјас да јортјас ку-тасны велөдны тајө кыга-сө, кычө ВКП(б)-лыс гигант-скөй историческөй опытсө обөбштитөм, кычө революци-оннө действіејө руковод-ство.

Обеспечитны ВКП(б) ис-торіялыс краткөй курс ве-лөдөм—зөв важнөй мог став партіялөй организаци-јаслөн. Колө төдмөдны тајө замөчательнөй кыганас став коммунистјасөс да за-водитны сјөс велөдны сер-јөзнөја, внимательнөја, пы-дысан.

(Сентябр 9-өд лунса „Правда-лөн“ передөвөй).

Кинөтеатр двөрын.

Өтө организацијалөн фелөјас

Кинөтеатр контөраын пу-калысны кујимөн. Комсомол-скөй организацијаса секре-тар Василөй Кузіванов да комсомолецјас Ваңа дөрон-ын да Ваца Јарков. Сорнө мунис кино-аппаратура јы-лыс, выл кинофилм „Мед-вед“ јылыс. Тајө кујим ком-сомольцыс шөкыда воыль-лөны кинөтеатрса директор ордө—художник, кино-ме-ханик да демонстратор,—сорнитөны асланыс произ-водственнөй вопросјас јы-лыс, но ез-на вөв нөдтө случај, медым ескө кујим комсомолец чукөртчисны өтлаб да сорнитисны асла-ныс комсомолскөй фелөјас јылыс.

Сентябр 9-өд лунө ком-сомолскөй организацијаса секретар Кузіванов јорт получитөс горкомолсаң ком-сомолскөй организација-сын бөрысөмјас нүдөм јылыс инструкция. Көсјис лыффыны сјөс, но ез лы-фы,—суис папкаас.

Кинөтеатрса комсомол-скөй организацијалөн став комсомолскөй овмөсыс су-јөма өтө папкаө. Тајө абу

папка, а прөстө бумага чукөр. Ея те і думајт ком-сомолскөй фелөјасын кор-ны комсомолецјаслыс лыд, ставыс лөб весшөрө, нем-тор оз сур. Комсомолскөй собранијелөн протоколјас вурөвтөмөс, кырымөвтөмөс, унжыкыс вошөма. Отла-ын протоколјаскөб куј-лөны хулиганитөм јылыс актјас, роспискајас да му-көбторјас.

Кузіванов ужалө комсо-молскөй организацијаса сек-ретарөн оз-на зөв важдө. Сыдө ужалөс кинөтеатрса бөвлөм директор Шулепов јорт, но кор сјө мунис ку-рпорт вылө, став комсомол-скөй овмөсө сјө пере-дајтөс Кузіванов јортлы „сөвест вылө верөдн“. Рос-пискаын Кузіванов јорт сө-мын пасјис, мыј „примитөс өтө папка“. Мыј ем папка-ас ез вөдөдлы нө Шулепов јорт, нө Кузіванов јорт. Сөмын бөрыннас-нын, кор за-водитисны вөдөдлы, бума-гајас кыстыс азчөсны ком-сомольцыслыс учөтнөй кар-точкајас. А сөдөз Кузіванов јорт ез і төдлы, мыј комсомолецјас вылө долже-

нөс лоны учөтнөй карточ-кајас.

Список сертө, кодө ем комсомолскөй фелөјасын, ставыс 10 комсомолец, но комсомолскөй организација-са секретар төдө сөмын кык-кујим мөртөс. Төдө дө-ронинөс, Јарковөс да адми-нистратор Болотоваөс. А мукөб комсомолецјасөс зөн во-нин кычө гөжөма список-јасө, но дөдөз Кузіванов ез-на азчөв да весөг оз і төд. Со бөстам комсомолка Горкуноваөс. Сјөс ужалөс 1937 воын росснабфилмын кассир-шшөтөводөн. Воыль-лис собранијејас вылө, ком-сомолскөй политшкола вы-лө. Сјөс кабан, кычө Гор-кунова јорт мунис верөс сөјө, ез-нын воыльы орга-низацијаө. А регөд лөб во. Кытчө вошө комсомолкаыс, мыј сјөс өнө вөчө, некодө ез мөвпышт. Кор јуөлисны Кузівановлыс сө јылыс, сјөс вөсталөс: „Колө-пө вет-лыны билөтысла. Векна-пө ег бөстө“.

Төшөм кывкөттөм отноше-нијеыс комсомолецјас да комсомолкајас судөба динө. Комсомолецјас пөвсыс спи-сок сертө лыдфысөдны сө-жө комсомолкајас Јевдокіја

Вескөдлыны пөдаркијас гөтө-вөтөм куза замөчательнөй двөженіејөн

Щөлајур затонса (Ізөва-рајон) комсомолецјас обсу-дитисны Сталин нөма авто-заводса том стахановецјас-лыс да специалистјаслыс чукөстчөм рөфина-мамлы пөдаркијас лөбөдөм јылыс да бөстөлисны асныс көс-јысөмјас лөбөдны пөдарки-јас. Сөмын комсомолскөй комитөт аскөнас-жө вунө-дөс комсомолецјасөн бөстөм көсјысөмјас јылыс. Көтө көсјысөмјас бөстөм-саң і колөс-нын бура куз-кад, комсомолскөй комитөт ез-на думыштылы нө комсо-мольцысөн ассыныс көс-јысөмјасөс олөмө портөм прөверөтөм јылыс, нө на-лы көсјысөмјасөс олөмө

портөмын отсөг сетөм јы-лыс. І гөгөрвоана, мыј уна комсомолецлөн көсјысөм-јасыс колөны сөмын кыв-вылын, фелө вылын оз портөсны олөмө.

Төшөм положенијеыс абу сөмын өтө Щөлајурса ком-сомолскөй организацијаын, пөдаркијас гөтөвөтөм куза көсјысөмјас олөмө портөм јылыс вунөдөмаөс і Изөва-рајонса уна мукөб комсо-молскөй организацијаасын. Изөваса рајкомоллы тајөс колө бөстны төдөвөлө да збылыс вескөдлыны пөдар-кијас гөтөвөтөм куза за-мөчательнөй двөженіејөн.

І. Гр'азных.

Мијан пөдарок

Ленинско-Сталинскөй ком-сомоллы 20 во тырөм ыжыд прөзник став совет-скөй народлөн.

Кор комө театрса комсо-молскөй организација пук-төс сорнө комө театр кол-лектөв воэө рөфиналы ком-сомоллөн славнөй јубилөј-чөст куза пөдарок лөбө-дөм јылыс, театрса уж-алөс ыжыд кыпөдлунөн сетөсны көсјысөм лөбөдны достөјнөй пөдарок. Најө көсјысөсны гөтөвөтөм бур-качөствоа художественнөй

постановка, көнө ескө по-зөс петкөдлыны томјөзлыс граждөнскөй војна бөын ге-роическөй участіејөс да сө-жө том артөстјаслыс став мастерствөсө. Артөстјас шуөсны пуктыны В. Ката-ревлыс пөеса „Шөл солдат с фронта“ („Я-сын трудо-вого народа“).

Спектакль сувтөдөс став-нас томјөз вынөн том ре-жөссер Б. П. Семөтков јорт вескөдлөм улын.

А. Зөн.

Комсомольско-молодөжнөй бригада медвозын

Шөркуча запөнын (Печө-ра ју) пурјасан ужјас вы-лын ужалө Иван Вокујевлөн комсомолско-молодөжнөй бригада. Тајө бригадаыс мунө медөа возын мукөб бригадајас сертө.

Бригадир Ваңа Вокујев тавө прөзываетчө Краснөй Армия радјасө. Прөзөв лун-кежлө сјөс көсјөс лөбөдны достөјнөй пөдарок—пур-јавны 1500 кубөметр вөр.

Тајө лунөз Вокујев јорт пурјөлис-нын 1350 кубөметр. Сылөн бригадөса шлен комсомолец Афиноген дур-кин бөстөс көсјысөм сөдтөд пурјавны 1.000 кубөметр вөр. Сөшөм-жө көсјысөм-јас бөстөсны Нөколај Во-кујев, Виктор Семјашкин, Мөхөил Улашев да Алексөј Семјашкин.

Н. Рөчөв.

Кодөнева, Раца да дуна Төтовајас. Дуна Төтова өт-чөд опөздајтөс отпускыс. Кинөтеатрса дирекција вөт-лис сјөсөс уж вылыс. Кузіванов јорт ез вескөб не-кушөм вымөније тајө факт-вылас. Көнө тајө комсомол-каыс сө-жө некодө оз төд,—шүөны кытчөкө-пө му-нөма.

Кузіванов оз вермы вө-ставны і комсомолка Раца Төтова судөба јылыс. Тајө нывкасө сө-жө вошөтөсны. Сјөс сө-жө зөн во-нин ез-воы комсомолскөй органи-зацијаө. Учөтнөй карточка-јас сөмын кујлөны папка-јасын. Мукөбдыслөн во са-јас-нын абу мынтылөма шленскөй вносјас.

Комсомолскөй организа-цијаын абу пуктөма неку-шөм воспитательнөй уж. Собранијејас оз овлыны. Политшколадө, кодө вөлі мунө „Мијан рөфина“ учеб-ник куза, вескөдлис ВЛКСМ горкомса секретар Пөлкін јорт, но јун төлысөс сјөс занөтијејасөс ез-нын вөч-лывы.

Комсомолец Ваңа дөро-нын регөд лөб кык во, кычө

олө кандидатөн. Кузіванов ордөн кујлө дөронөн јорт-лөн шыдөчөм шленө ву-жөдөм јылыс, но сылыс-требујтөны рекомендацја, кодјас, кычө төдөс, оз ковны кандидатыс шленө ву-жө-дөн, мыј јылыс Кузіванов оз төд. Сјөс көсјысөс сет-ны рекомендацјасө, но су-јөс папкаас да і вунөдөс. Дөронөн быдмөс фөтөдомын, өнө ужалө демонстраторөн. Ужалө оз омөла, но ком-сомолскөй бюрократјас оз сетны тујсө том мөртлы.

Кинөтеатрса директорөн неважөд-на ужалөс ВЛКСМ горкомса секретар Пөлкін јорт. Кычө комсомолскөй вескөдлыс Пөлкін јорт во-сө некушөм отсөг ез сет-лы кинөтеатр бердөса ком-сомолскөй организацијаыс дај өнө немторјөн ез отсөв налы. Организацијаын поло-женијеыс терпитны пөчтөм. Колө пыр-жө горкомоллы да комсомолскөй организација-са секретар Кузіванов јортлы решөтөлөја бур-мөдны организацијаыс уж-сө, лөбөдны болшеви-стическөй пөрадок комсомолскөй ов-мөсын.

Сер. Попов.

ВЕЛОДЧӨЙ БУРА, ВЕЛОДЧӨЙ ОТЛЫЧНОЈА!

СССР Верховнөй Советса депутатјаслөн — велөдыјаслөн
став пионерјас да школьнөкјас динө пөмө

ДОНА ЧЕЛАД!

Мі, велөдыјас, СССР Верховнөй Советса депутатјас, чолөмалам тїјанөс был велөдчан во заводчөмөн.

Куз кост бөрын ті вылыс чукөртчінныд југыд, ғырыс классјасө, медым зөһ во велөдчыны, бостны был төдөмлунјас, медым бур отеткајасөн мынтысны тїјан вөсна партїјалөн да правітелстволөн төждысөмыс.

Мі көсјам сетны тїјанлы некымын дружескөј совет, кызі буржыка кытыртны ассыныд занатїејастө, медым најө тїјан мунісны успешнөја.

Ставгыс медвоз—урок јылыс. Сїјө өд сешөм жеһыд—45 минут. Но төданныд-ө ті, кымын час сөкыд уж пуктө велөдыс, медым сїјө 45 минутнас отсавны тїјанлы кыз позө буржыка усвоитны урок! Сїјө-кө ескө ті төдінныд, то, дертен лезөј ескө дїсцїплїна југөдысјаслы, быдсїкас ковтөм затејас радејтєјаслы отвлекајтны велөдчысјаслы вніманїесө урок дырїі. А то өд унаыс овлө сїз. Локтан урок былө, быд минут тенад арталөма, а велөдчысјас то вунөдөмаө тетраднысө, то, прөста сїзі, абу вөчөмаө гортса ужнысө, то ыладөмаө бөкөвөј, урокы мешајтан делөбөн. І велөдыслөн трудыс вошө прөстө. 45 минут пөріс час жынөј, а урокыс программа ез ло пөртөма олдөмө.

Важ сїзі лөсөдчам: ті-кө збылыс көсјанныд шедөдны бур успевајемост, то ставгыс медвоз, став отрадөн став классөн отсалөј велөдысјаслы, медым нї өті минут урок вылын ез муң прөстө.

Мөд TOP, мыј јылыс мі көсїм тїјанлы вїставны,—сїјө рөч кыв урокјас јылыс. Рөч кыв велөдөны мїјан уна націоналнөста странаса став школајасын, сы вөсна мыј сїјө кывјыс освободїтель-народлөн, велікөј рөчнародлөн. Тајө кывјыс Пушкінлөн, Толстојлөн, Достоевскїјлөн, Горкїјлөн. Тајө кыв, код вылын гїжөма Лєнінлөн да Сталінлөн велікөј произведєніејасыс. І позө-өмөј небрежнөја относїтчыны тајө кыв велөдөм дінаст! Быд советскөј школьнөкы отлчнөја велөдчыны рөч кыв куза, лїтература куза—первој објазаннөст. Быд советскөј школьнөкы рөч кыв куза омөла велөдчөм—позор.

Медым отлчнөја төдны рөч кыв, колө уна лыдфыны да, медвоз, классїкјасөс. Колө уна гїжны, упражняјтчыны перепїсывајтөмын.

Кывзысөј, кызі сорнїтөны тїјан јортјасыд, кызі сорнїтанныд аснөды ті. Тї аҗаныд, кызі өткымын челаф не складнөја да не точнөја вїсталөны ассыныс мөвпјассө, кушөм мїстөм да однообразнөј налөн сорныс. Тајө сы вөсна, мыј најө еша лыдфөны, лыдфөны невнїмателнөја.

Мі ег ешаныс аҗывлөј гортса ужјас куза тетрафјас, кодјасын өті-кык лїстбок гїжөма өкуратнөја, а воҙө мунөны најт, клаксајас, неграмотнөј фразаяс. Помытаннөд, кызі велічајшөј рөч писател Алексї Максимовїч Горкїј јандіс пензенскөј школьнөкјасөс налөн безграмотнөстыс!

Мїјан КОЖМӨд совет—јонжыка контролїрујтө аснөдтө, ассыныд төдөмлунјастө, ассыныд поступокјастө, ассыныд поведєніјетө.

Мі казтылам ассыным велөдчан војаснымөс. Не ставөн мїјаныс төдлїм төждысөм, кодөн тїјанөс, советскөј челафөс, кышалөны страна, партїја, Сталін јорт. І век-жө мї старајтчїм кыз позө буржыка велөдчыны. Чеччан, вөлі, воҙ, медым не сормыны урок былө, да асылың школаө мунїгөн, тујвылас представлајтан асlyд, быттө те дөска дорын, те воҙын велөдыс, да заводїтан вїставлыны асlyд ставсө, мыј төдан, бура думајтан быд фраза, уна пөв перестраївајтан сїјөс. Мїјанлы јона окөта вөлі бура өтветїтны урок вылын.

А өд унаөн мїјан пөвсыс велөдчысны важ, царскөј школаын, көні вөлі уна грубөст, дїкөст, тупөј, бессмыслєннөј зубрїтөм. Тї-жө велөдчанныд свободнөј советскөј школаын. Мыј вермас лөны радујчанажыкыс таыс! Кушөм ті шудаөс, мыј верманныд шуны: „Ме—советскөј школаын велөдчыс!“ Думајтанныд-ө ті көт коркө та вылын, челаф? Сорөжітаныд-ө ті асланыд школа честөн? Вөчанныд-ө ті сїзі, медым быдлаын—ї урокјас вылын, і прогулка вылын, і футболнөј матч вылын—тїјан јылыс шуїсны ескө: „Со кызі занїмајтчөны тајө школаас, со кушөм прїмер петкөдлөны тајө школаса велөдчысјасыс! Со кушөм футболнөј команда тајө школаас!“

І медым школаын вермїсны гордїтчөмөн шуны: „Аҗанныд, кушөм мїјан велөдчысјас“.

Со, челаф, некымын совет, кодјасөс мї көсїм тїјанлы сетны.

Мі лыдфїм тїјан пионерскөј газетјасыс, мыј ті лөсөдчанныд пасјыны славнөј Лєнінско-Сталінскөј комсомоллы 20 во тырөм бура велөдчөм куза ордјысөмөн, ВЛКСМ Централнөј комїтетлы рапорт кырыманы право былө ордјысөмөн. Тајө—зев бур делө. өд мїјан социалїстїческөј ордјысөм сїјөн і замечателнөј, мыј воҙынмунысјас отсалөны подтанїтчыны бөрө кылысјаслы. Ордјысөмөн бурмөдөј төлысыс төлысө, четвєртыс четвєртө отеткајас. Тїјан вөжатөј—Лєнінско-Сталінскөј комсомол кутас радујтчыны тїјан успехјасыс, кодөс ті шедөданныд сылөн славнөј јубїлеј кежлө.

А медвозда да бытколана условїеөн тїјан ордјысөмын долҗен лөны: „Мїјан классын оз лөны второгөднөкјас“.

І сїзі, сїам тїјанлы отлчнөј успехјас тајө велөдчан воын. А најө тїјан пөвсыс, кодјас шедөдасын сешөм успехјасө, мед гїжасын мїјанлы, Верховнөј Советса депутатјасыс.

Лєнін—Сталін делө вөсна тышө лоөј дасөн!

В. Грехова, А. Захаренко, О. Харїтонова, Чїмназ Асланова, А. Хачїнїјан-Алекјан, Је. Постнїкова, К. Келбедїна, Је. Катајева, К. Іванов, О. Лєонова, О. Лөбова.

Кута велөдчыны „отлчнө“ былө

Колөм во ме велөдчї Вылгорт НСШ-са 7-өд классын. Велөдчї бура, соблудажтї класснөј дїсцїплїна.

Таво, кызі бур велөдчысөс, дїсцїплїнорөваннөјөс, менө ВЛКСМ рајком прїмїтїс Лєнінскөј комсомол радө. Ме і таво кута велөдчыны отлчнө былө.

8-өд классын велөдчыс—
Сана Худажєва
Вылгорт.

Мі дасөс бостны кїјасө өрүжіе

Сєнтабр 7-өј лунө мї, Мылдіңса томјөз, прїзываетчїм славнөј Рабоче-Крєстанскөј Краснөј Арміја радјасө.

Мі ставным дасөс мунны Краснөј Арміјаө. Производство вылыс ордчытөг, мї пөштї ставөн овладєјтїм кушөмкө војєннөј спєціалнөстөн.

Мїкушев, Пыстїн да мук.

Чехословакіяын положеніе

ПРАГА, 10. Рытнас чехословацкэй республікасы прэзідэнт Бенеш выступітас радё пыр речён. Речсё лоб сіёма „нацыянальнай воброс регуліруйтём“ жылыс правітэстволён был планы.

Кызі тані вічысё, Бенеш, чехословацкэй народ дінё аслас шыдчёмын тёдчёдас, мы уступкаяс, кодяс выло должен вёлі мунны правітэство, емёс краінејас да мы везд уступкаяс выло правітэство оз мун республіка целостног да незавісімог інтересјасын. Отшдс сіё подтвердјтас, мы правітэстволыс індём план лоб сетёма парламентлы відла лём выло, кызі сіёс требуйтёны народнэй массајас.

Германскэй печатлыс чорыд антїчехословацкэй кампаніе пасјёмён, чехословацкэй газетјас јзёддны јубртём германскэй фашистјасён дастан вылыжыд провокація жылыс, код должен лоны предлогдн Чехословакія выло ускёдчём выло. Предполагајтё инсценіруйтны „покушеніе“ Генлејя выло сыён Нуренбергыс воем бёрын, медым іспользуйтны тајё провокаціасё Чехословакія воеоружоннёја пырём выло.

Јапонскэй авіаціалён зверствојас

ХАНКОУ, 8. Офіціалнэй сведеніејас серті, август тёлыс чёжён јапонскэй самолотјаслён Ухан выло (Учан, Ханјан, Ханкоу) 12-ыс ускёдчылігён вёлі шыбытёма 1.715 бомба. Бомбардіруйтёгён вёлі вёдма 829 да ранітёма 2.283 мортёс. Бомбајас взрывён југёдёма 2.296 керка.

Сыктывкарса прїгороднэй овмёсса огороднїајас: Агнїја Семїна да Лїза Лыткіна нудны хранїлїшщєјасё помїдор.

Краснэй Армія ыжыд воспїтателнэй школа

Мї мунїм Краснэй Арміяё 1937 воын. Колїс во і сіё воыс мїанлы зев уна сетїс. Мїан кыптїс тёдмдунјас, мї кутїм разбїрајтчыны јона буржыка політїескэй вобросјасын. Краснэй Армія сіё воспїтателнэй школа.

Онї мї лёсёдчам вострїтны комсомоллыс славнэй јубїлеј. Мїан групповод Ф. І. Габов јорт воембстчём серті комсомолецјас да томјёз босталїсны кёсјесёмјас лоны отлїчнїкён, петкёдлыны і політїескэй, і боевёј подготівка куза, і фізкультурнэй

подготівка куза, і устав тёдм куза отлїчнэй показателјас. І. А. Рајевскї, Г. А. Плешов, С. М. Скрїпов, Н. Н. Сїткарев, Г. С. Прїезжев, ме да мукёдјас сетїм кёсјесём огневёј подготівка да політподготівка куза сетны сёмын отлїчнэй показателјас.

Мїан ужалёны воејболнэй команда, хоровај, бїлїарднэй, танецјас велёдём куза да мукёд кружокјас. Мї прёјдїтам ыжыд школа.

В. А. Белајев.

Іспанїјаса фронтјас вылын

АСЫВВЫВ ФРОНТ

Оборона куза іспанскэй міністерство офіціалнэй сводкаын јубртё, мы сентябр 8-ёд лунё мјатежнїкјас, Сїерро де Кабало рајонын республіканскэй лініјаас орёдны зїлёмјасыс откажїтчёмён, нудїсны 4 чорыд атака Льевас де Торре горнэй массив выло. Но республіканскэй частјас бї улын, мјатежнїкјаслён пехоталы, кодлы отсасїсны італїанскэй танкјас, быт лої бёрынтчыны. Воед мјатежнїкјас заводїтлїсны панвы наступлїнїе кавалерїја отсёгён, но республіканецјас аславыс пулемјотјас бїён бырёдїсны фашистскэй кавалерїялыс первој отр'адсё, сылыс мукёд јукёнсё вётлём выјёз вайёдёмён.

Республіканскэй авіація петкёдлїс ыжыд актївност Корбера секторын, мјатежнїкјаслыс лініја пулемјотјасыс лылёмён. Республіканскэй самолетјас угкёдїсны кујїм фашистскэй самолет, ётї істребїтел востёмён.

ЦЕНТРАЛНЁЙ ФРОНТ

Сентябр 8-ёд лунса асылын мјатежнїкјас взорвїтїсны мїна клїнїескэй госпїталыс рытывлун рајонын, республіканскэй позїціјааслы ушщерб вёчтёг. Карабанчел рајонын республіканецјас взорвїтїсны мїна Ласїро кварталын. Взрывнас вёлі југёдёма мјатежнїкјаслыс неыжыд форт.

Мукёд фронтјас вылын оз пасјесыны некущём тёдчана операціяјас.

Кїтајын војеннэй действїејас

ЦЕНТРАЛНЁЙ КИТАЙН

Јанцзы ју вескыдывв беррег вылын кїтајскэй војска веналёны јапонецјаслыс атакајас Жујчаныс лунвылын. Пасјесё кїтајскэй војскалён вывтї ыжыд храброст. Младшэй лейтенант Лу Гуј-шан аслас 7 боеца отделеїејён сентябр 8-ёд лунё візіс горнэй перевал Жујчансан лунвыланын. Бой дырї кујїм боецёс вёлі вёдма да кујїмёс ранїтёма. Сы выло візёдтёг, лейтенант ётї боецкёд да раненнэй салдатјаскёд воед візіс перевалсё да кутїс сіёс выл подкреплєнїејас локтёз.

Махуїны секторын кїтајскэй војска воед венёны јапонецјаслыс атакајас.

Нањкан рајонын (Сїнцзїн) мунёны чорыд бојјас Пынкулїн возвышенност вёсна. Кїтаецјас сынёдыввса бомбардіровкајас выло да

јапонскэй војеннэй суднојас боксан бї выло візёдтёг воед кутёны асыныс позїціјаас.

Јанцзы ју војвыв беррег вылын кїтајскэй војска сентябр 9-ёд лунё воед паскёдїсны контрнступлєнїе Гуанцїсан Хуанмеј выло направлєнїеын.

ЛУНВЫВ КИТАЙН

Сентябр 8-ёд лунё 8 јапонскэй самолет бомбардіруйтїсны Кантон-Коулунскэй кёрттуј да матїсса населоннэй пунктјас. Мірнэй јёз пёвсын емёс жертвајас.

ШАНХАЙ, 9. Шанхајё воед воалёны раненнэй јапонскэй салдатјас да офицерјас. Бёрја 10 луннас Јанцзы ју фронт вылыс Шанхајё воїс 13 сурс гёбёр раненнэй јапонец.

Хасан ты дорын героїескэй бојјаслён епїзодјас

Мужество да отвага

Мї чукёртчїм тревога серті. Кызі сёмын воїм назначенїе местаё, ме чукёртї аслам ротаса боецјасёс. Јубртї налы, мы јапонскэй самурајјас нарушїтїсны мїанлыс гранїца. Мїанлы уеїс ыжыд честасланым морёсён дорјыны советскэй му.

Боецјаслён сїнјасыс ёзїсны врагјас дїнё ненавїстён. Чабыртчїсны кулакјас.

— Корнё бојё, політрук јорт? Регыджык ескё!— шыасїсны ме дїнё.

Ме чукёртї комсомолецјасёс—најё мїан ротаын абу еща. Гражданскэй воїнаыс прїмерјасён беседаёс иллюстрїруйтёмён, ме вїгалї налы, мыын должен лоны налён рольс бојын. Сесёа ме јукї комсомолецјасёс отделеїејасёс.

Август 1-ой лунё мї пырїм бојё. Сїё вёлі роталён боевёј крещенїе. Колё вёлі візёдны бїд боец бёрсё, отсавны налы освоїтчыны боевёј обстановкаён.

Безымјаннэй высота выло наступајтїгён, мїан рота первој шагјассаныс вескаліс серјознэй переделкаё. Мїан воеын вёлі Хасан тылён вескыдывв бокаыс. Корсны лапкыдїн вужны вёлі некор. Прётївнїк кїскаліс мїанёс ураганнэй артїллерїјскэй да ружејнопулемјотнэй бїён.

Ротаса командїр шыбытчїс тыё. Ме сы бёрсё.

Сы воевылын ме вїсталї став боецјаслы, мы вужны мёдар берегас колё кёт мыјё сїё оз сувт, сы вёсна мы сыыс завїсїтё общёј боевёј мог олёмё пёртём. Отї бёрсё мёд најё чеччалїсны ваё да пулајас шерулы вужїсны ты вомён. Пулемјотјасён, діскјасён, јорта јортыслы отсалёмён, ставныс, кызі ётї, повтёг вартчїсны, боецјас. Регыд мыстї мї вёлім мёдар берегас.

Сїё боеас рота закалїтчїс да јовмїс. Ставыс вёлі тырёмёс боевёј ентузіазмён. Карагандїнскэй рабочёј, казах Шнасілов, Жам-

пісов сетїсны шыдчёмјас партїяё прїмітём жылыс. Нёл боец сетїсны шыдчём комсомолё пырём жылыс.

Тајё боеас став красноармејецјас асланыс сїнмён азїсны асланыс дружіелыс вынсё, кодён вескёдлё опытној кї. Шојччан минутјасё најё советујтчїсны младшэй командїрјаскёд, кызі лоны сїё мёд мёд случајјасын. Торјён-нын старајтчїс том автоматчїк, кодї сёмын неважён-на воїс мїанё да ез-на уїт основательнёја їзучїтны асгыс дружіесё. Сїё корїс ротаса командїрсё інструктіруйтны сїёс, да сїё окота пырыс вїсталїс автоматчїкёс став волнујтан вобросјас выло.

Решајушщёј бој воевылын ротаын вёлі нудёма комсомолскэй собранїе. Мї кујїм окопјасын. Рытја лёнёмён ползујтчёмён, ме, ранїтчём комсоргёс вежёмён, предлојїтї комсомолецјаслы чукёртчыны којмёд взвод располёженїеё. Регыд мыстї ставныс чукёртчїсны. Сорытантор ётї: аскїја лунлён боевёј мог.

— Мї мунам штурм выло

стенаён,—шуїсны комсомолецјас,—мїан мог—ме сёмын лоны воеын, но і отсавны бёрд кољчысјаслы, нудёны најёс ас бёрсё.

Пёс речён выступїтїс Шпасїло јорт:

— Ковмас-кё, мї кутам телёбјасён орёдлыны проволочној загражденїејас, но бостам Заозернэй высота,—шуїс сїё.

Взводјас, отделеїејас костын, боецјас костын паскаліс ордысём Заозернаја высота вылын первојён краснэй знамја сувтёдны право вёсна. Став договорјасас основнэй пунктјасён вёліны: ловја вын візём, боевёј їмушество візём, ыжыд органїзованност, кёрт воїнскэй дісцїплїна.

Бой кежлё гётёвїтчїгён, ме нёшта ётчыд прёверїтї роталыс став составёс.

Асывнас, атака воевылын, ме прёјдїтї подразделєнїејастї, бесеудїтї боецјаскёд. Помас пырї боец дорё, кодї мїанё воїс сёмын-на воезалунас да ез-на вёв бојын. Сы дорё окопас воем бёрын, ме кутї вїставлыны воеза боејас жылыс, героїескэй епїзодјас жылыс, їнтересујтчї сїё

подготівкаён, стрелковёј делё тёдмдунён.

Секї окоп дорын разорвїтчїс јапонскэй снаряд. Ме кыклатї ранїтчї.

Полевёј лазаретын ме тёдмалї, мы Заозернэй высота бостёма решїтелнэй да отважнэй штурм бёрын. Самурајјасёс вёлі бырёдёма. Некемынён, кодјаслы удајтчїс колны зонён, позорён пышїсны советскэй му вылыс.

Ме том політрук. Менам ез вёв політїескэй ужлён ыжыд багаж. Квајт лунён, кодјасёс олї боевёј обстановкаын, ме бостї озыр опыт.

Ме нёшта ётчыд убедїтчї делё вылын, мы Лєнїн—Сталїн партїялыс преданност, рёдїнаёс радејтём чужтёны боецын сещём отвага, сещём мужество, кодјасёс оз вермы лоны југёдёма нїнёмён—нї артїллерїјскэй бїён, нї пулајасён.

Мї мунїм бојё Сталїн нїмён да побеждајтїм тајё радејтан нїмнас.

Первој (Прїморскэй) арміја №-ёј частса роталыс політрук Ја. БРЕДКІН.

Отв. редактор
Г. І. ТОРЛОПОВ.